

КРАЉЕВИНА
СРБИЈА

Са лева на десно:
Јован Ристић,
Коста Протић и
Јован Белимарковић
Краљевски намесници

Александар I Обреновић
[малолетни Краљ Србије]

Извор текста закона:
Службени војни лист
Број 17, од 19. априла 1890. год.
Година X.

У ИМЕ
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
АЛЕКСАНДРА I.
по милости божијој и вољи народној
Краља Србије ми
КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ.

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ,
ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО
МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

о
изменама и допунама у закону о устројству војске од
1. Новембра 1886.,
ф/Ђ№: 8445.

Члан I.

У целом закону ставити:
место I. позив "Редовна војска",
место II. позив "I позив народне војске",
место III, позив "II. позив народне војске".

Члан II.

У члану 1., у другом ставу место „три позива: први, други и трећи”, ставити:
редовну и народну војску“,
Између 3. и 4. става унет нов став:
„Народна војска дели се на први и други позив“.
У 4. ставу у другој врсти пре речи „кадра“, додати још ове речи: “старешинског,
официрског и подофицирског. И редовна и народна војска и у мирно и у ратно доба
потпуно су наоружане, свака према своме задатку“.

Члан III.

У члану 2., у трећем ставу, и у целом закону где долази реч: “ванредно”, заменити
речју: “мобилно”. А шесту алинеју овог члана заменити овако: „У мобилно стање
пославља се сва војска, кад земљи прети опасност с поља“.

Члан IV.

У члану 3., у првом ставу, у 3. врсти место: „28“ ставити; „30“; у 5. врсти место:
„28“, „30“; а место: „37“, „40“; у 6. врсти место: “37”, ставити : „40”.

Члан V.

У члану 16. став трећи изоставити.

Члан VI.

У члану 18. став трећи изоставити.

Члан VII.

У члану 23. став о титуларним официрским чиновима изоставити.

Члан VIII.

У члану 84. у првом ставу изостави и речи: “сем шињела и капе које држава даје”; а у петој врсти истога става реч: “обавезника”, заменити речју: “народа”.

Од 4. става истога члана изоставити све до краја и заменити овим:

“Сву комору (возну и товарну) за редовну војску, као и потребне јахаће коње за сиромашне обавезиике исге војске, дају општине по разрезу војног министра, а оне их разрезају :

1., На имућне грађане преко 50 година;

2., На имућна масална, црквена и манастирска имања, акционарска предузећа и новчане заводе;

3., На оне, који су ослобођени личне службе у војсци, било због телесне неспособности, било због државне службе, а доброга су имовног стања.

Кола са запрегом, по нарочитом пропису, држе општине вазда у приправности и у мирно доба; али стоку за комору и јахаће коње у име олакшице могу набавити, кад војна власт позове општинску комору на службу, било сву, било у мањем делу.

Давање пак стоке за комору у опште може се у колико је потребно новцем заменити, што ће министар према приликама одредити.

При разрезу коморе, једна се двопревна кола једначе с четири товарна коња.

Колико ће која општина бити дужна да да возова товарних и јахаћих коња за редовну војску а на основу формације, као и какве врсте, за који род и струку, одредиће се према величини, месним приликама и имовном стању општине по нарочитом пропису о томе.

Ако која општина не би у мирно доба имала прописане возове и товарне и јахаће коње ио броју и каквоћн у уредном стању, то ће министар војни на рачун општине набавити, а општинска власт исплатити накнаду и одговорати по закону за непослушност.

У случају рата свака је општина дужна да попуњује расход у својим возовима и стоци у опште на позив војних власти. Ако то не учини на време, учиниће министар војни на рачун исте општине, а општинска власт одговараће за непослушност.

За време зборова, мобилизације и кад војна власт нареди, дужна је свака општина довести и предати своје возове и стоку у опште војној власти, када ће се одмах и предузети потребне мере, ако се нађе да то није у уредном стању.

Возови специјалне природе набављаће држава из ванредног буџета. Каквих и колико ће ових возова бити. одредиће се формацијом. Стока за оне возове, као и допуна за запрегу артиљеријску, узима се од народа разрезом.

Возари за све возове редовне војске рекрутују се од обавезника њених, али у недостатку ових и из народне војске онајпре од мање способних за друге службе.

Сви возови и у опште комора народне војске : коњска, воловска, товарна, како за строј, тако и за све друге установе и делове, узимају се од обавезника одговарајућих позива, који су имућни, да одређени воз у потпуној спреми у свему дају, и у добром стању одржавају. Они сами по могућству и терају своју комору. Ако комора у I. позиву неби била довољна за свуколику потребу тога позива, онда се може узети потребна комора из II. позива. Али јахаће коње за сиромашне обавезнике народне војске, који ове треба да имају, као и потребне коње за артиљеријску запрегу те војске, дају општине разрезом.

У свему овоме што општине нмају да дају за народну војску, вреде одредбе предњих ставова, као и за редовну војску, односно обавезе општина у мирно и ратно време.

Министар војни прописаће правила: какви возови и комора у опште и каква спрема њихова у појединости за целокупну војску треба да буде, обзирући се на местне прилике и на оно, што се у народу има”.

Члан IX.

У члану 85. први став заменити овим: “За резерву редовне војске постоје осим редовних официра и резервни официри и подофицири, официрска старешинска места у I. позиву народне војске: за пуковске, више команде и њихове штабове заузимају редовни официри, а официрска старешинска места за батаљоне, ескадроне, поједине специјалне засебне команде и делове санитета, пијонера п т. д., заузимају како официри редовни, тако и резервни официри и старешине народне војске с потребним бројем подофицира сталног кадра, према пропису формације. Виша командантска места у II. позиву народне војске заузимају по правилу редовни официри. Остала места старешинска, у недостатку резервних официра и подофицира заузимају изабране старешине из средине самих команда”

Члан X.

У члану 86. у другом ставу изоставити речи: А сем тога да је нарочно ради те цели ислужео у ст. кадру 2 године, по два месеца за време практичних упражњења“. 3-и став изоставити.

Члан XI.

После члана 92. додати нове чланове:

Члан 92. а.

“Докле се старешинска места не попуне резервним официрима, она ће се попуњавати старешинама из средине саме команде, а првенствено из лица:

1. која су служила у редовној војсци, односно у I. позиву народне војске, као подофицири;

2. која су бар за I. позив народне војске свршила течај подофицирске школе у народној војсци са успехом.

У недостатку наведених узимаће се иначе интелгентна и способна лица, која су служила у ст. кадру.

Осим горњег при избору за ова војна старешинска места, треба имати у виду што већу интелгентност и унутребљивост, владање и достојно занимање, што је министар војни нарочитим правилима прописати”.

Члан 92. б

“Звања у народној војсци јесу ова: десетар, двајесник, наредник, водник, четовођа и командир (батаљонски, ескадронски и батеријски)”.

Члан 92. в.

“Воднике у народној војсци постављају и разрешавају команданти дивизија; четовође поставља и разрешава министар војни на предлог команданата дивизија, а командире поставља Краљ на предлог војног министра”.

Члан 92. г.

“За спрему резервинх официра и старешина народне војске постоје курсови чије трајање одређује Краљ на предлог војног министра”.

Члан 92. д.

“На подофицерска места у народној војсци долазе лица:

1. Која су била подофицири у редовној војсци, односно ранијем позиву народне војске;
 2. Која су свршила подофицерску школу за народну војску;
 3. У недостатку предњих и друга способна лица, која су служила у ст. кадру.
- Лица подофицерског реда постављају и разрешавају у народној војсци команданти пуковских округа и надлежни трупни команданти”.

Члан 92. е.

“Земљишта: за логоре, стрелишта и вежбања, као и потребне зграде за смештај људи, стоке, возова, школа, шгабова, слагалишта и других установа према Формацији добављаће се о народном трошку за војску у опште”.

Члан XII.

У члану 93. ставу 2. додати нов став:

“Резервисти, ако су на четним или батаљонским збориштима, хране се као обавезници I. позива народне војске; а на већим скуповима о државном трошку као и војници ст. кадра, за шта ће се сваке године потребна цифра ванредним буџетом одређивати”.

Став 3. заменити овим:

“Вежбања I. позива народне војске трају годишње најдуже 30 дана”.

Додати ове нове ставове:

„Обавезници I. позива народне војске за време ових скупова хране се:

- а.) Од својих кућа ако су скупови на батаљонским или још и мањим збориштима. Сиромашне издржавају њихове општине;
- б.) О трошку дотичних општина и храну која је за ту намеру прикупљена и у општинске кошеве смештена, ако су скупови пуковски или дивизијски.

Храна ће се узимати од општина у натури, или по потреби у новцу, сразмерно броју њихових војника и стоке; донос пак хране, фуражи и осталих потреба војсци бива дотичном комором.

Подробније одредбе о овоме проиисује војни министар”.

Став 4. заменити овим:

“Вежбање II. позива народне војске траје најдуже 15 дана преко године”.

Додати ове нове ставове:

“Израна II. позива народне војске, за време скупова бива о трошку обавезника, осим сиромаша, о којима се дотичне општине старају. Донос хране бива комором.

Осим вежбања изложених у овоме члану, вршиће се ово како код редовне, тако и код народне војске, у извесне недеље и празничне дане на општинским збориштима, према распореду војног министра.”

Члан XIII.

У ставу 94. као први став унети ово:

“Војска се сазива на вежбања сваке годне”.

Члан XIV.

Члан 95. изоставити.

Члан XV.

У члану 97. додати као трећи став:

“Они потпадају под војну власт и војну дисциплину и судство од дана позива, па до дана кад се с’ војне службе распусте”.

Препоручујемо заступнику Нашег министра војног, председнику Нашег министарског савета, министру иностраних дела, да овај закон обнародује и о извршењу се његовом стара, властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се поковавају.

Ф/Ђ№ 2342.

15. Априла 1890. год.
Београд.

Јов. Ристић с. р.

К. С. Протић с. р.

Ј. Бели-Марковић с. р.

*Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
министар правде,
М. Кр. Ђорђевић* с. р.

*Заступник министра војног
председник министарског савета,
министар иностраних дела,
ђенерал,
С. Грујић* с. р.